

Kartläggning av Sveriges kommuner gällande skolmåltidsverksamheten i förskolan, grundskolan och gymnasiet

Skolmatens vänner, mars-maj 2014

Argument

Fakta om kartläggningen

Metod för datainsamling: Webbenkät

Genomförande: Initialt e-postutskick med länk till webbenkäten. Därefter tre påminnelser via e-post. Slutligen påminnelser via telefon.

Målgrupp: Kostchefer, kostansvariga eller motsvarande på landets 290 kommuner (en kontaktperson per kommun)

Antal svarande/kommuner: 259 av landets totalt 290 kommuner

Svarsfrekvens: 89%

Genomförandeperiod: 19 mars – 2 maj 2014

**Uppdragsgivare och ansvarig för Skolmatens vänner:
Annika Unt Widell, 070-237 99 29**

Projektansvarig: Fredrik Erfelt, Argument AB, 070-560 03 42

Datainsamling (webbenkätssystem): PFM Research AB i Åre

Argument

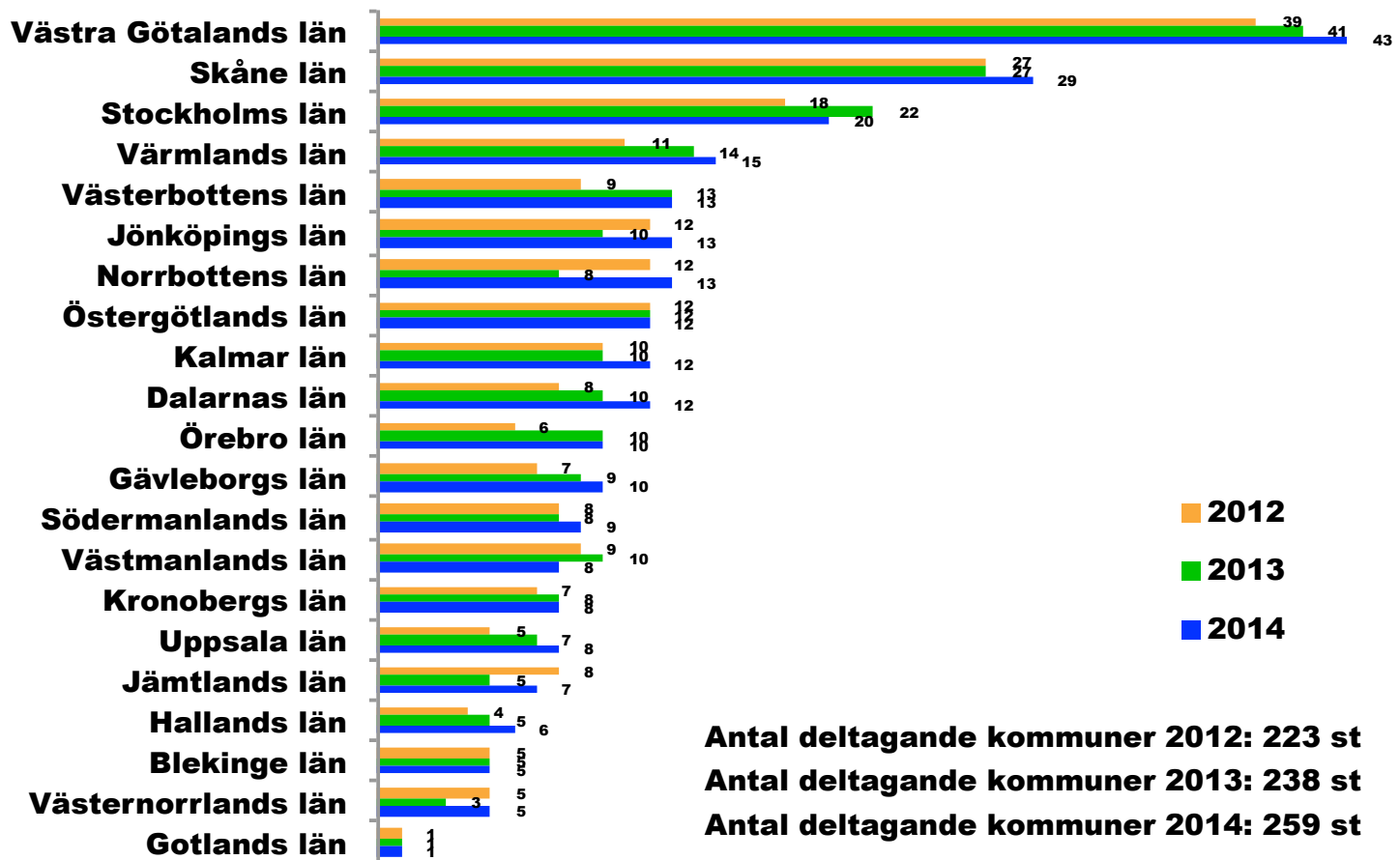
Bakgrundsfakta om de deltagande kommunerna

Argument

Deltagande kommuner – uppdelat på län

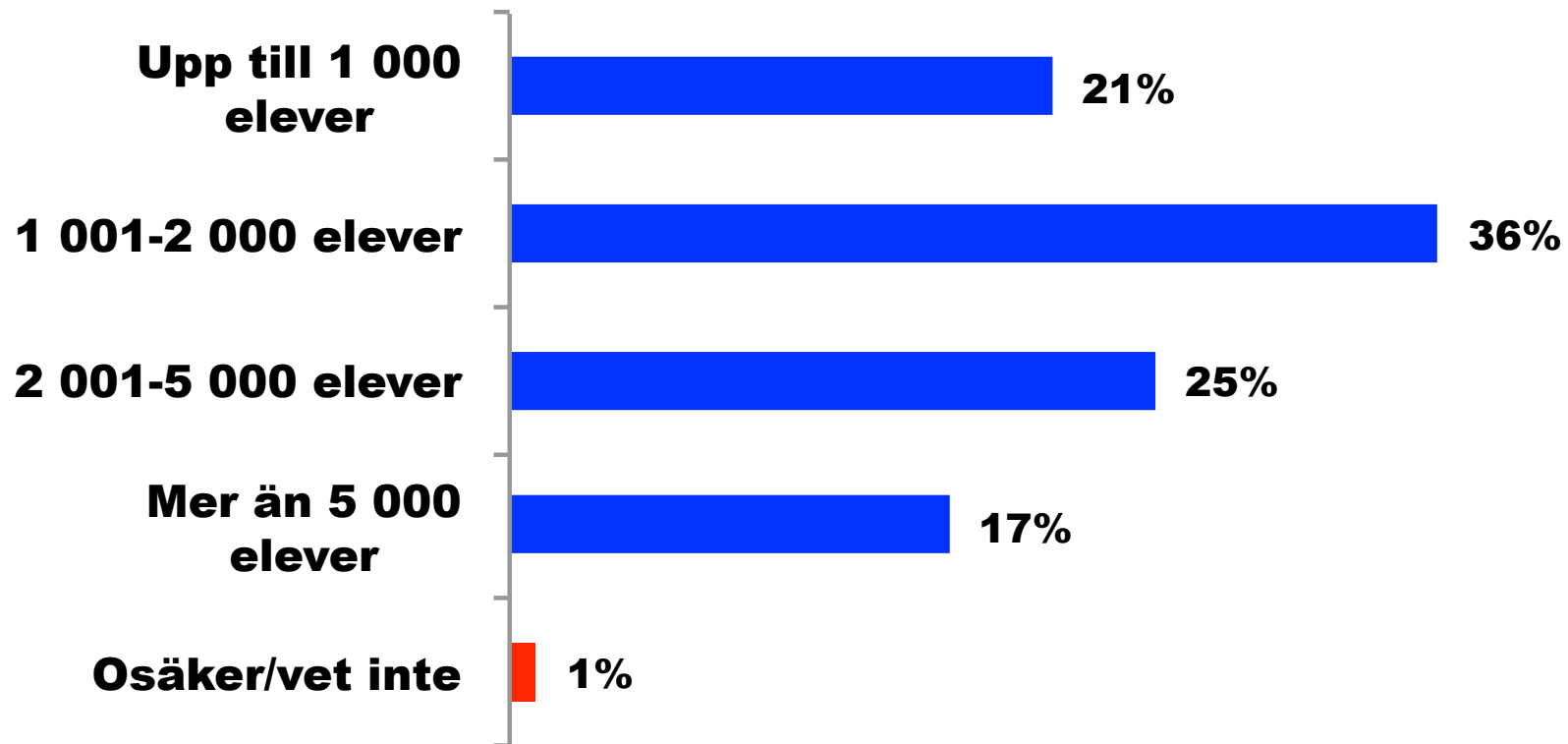
Antal kommuner som deltog i kartläggningen – uppdelat på län

Argument

Antal elever på de kommunala grundskolorna

Ungefär hur många elever går det sammanlagt på de kommunala grundskolorna i din kommun (inkl förskoleklass/sexårsverksamhet)?

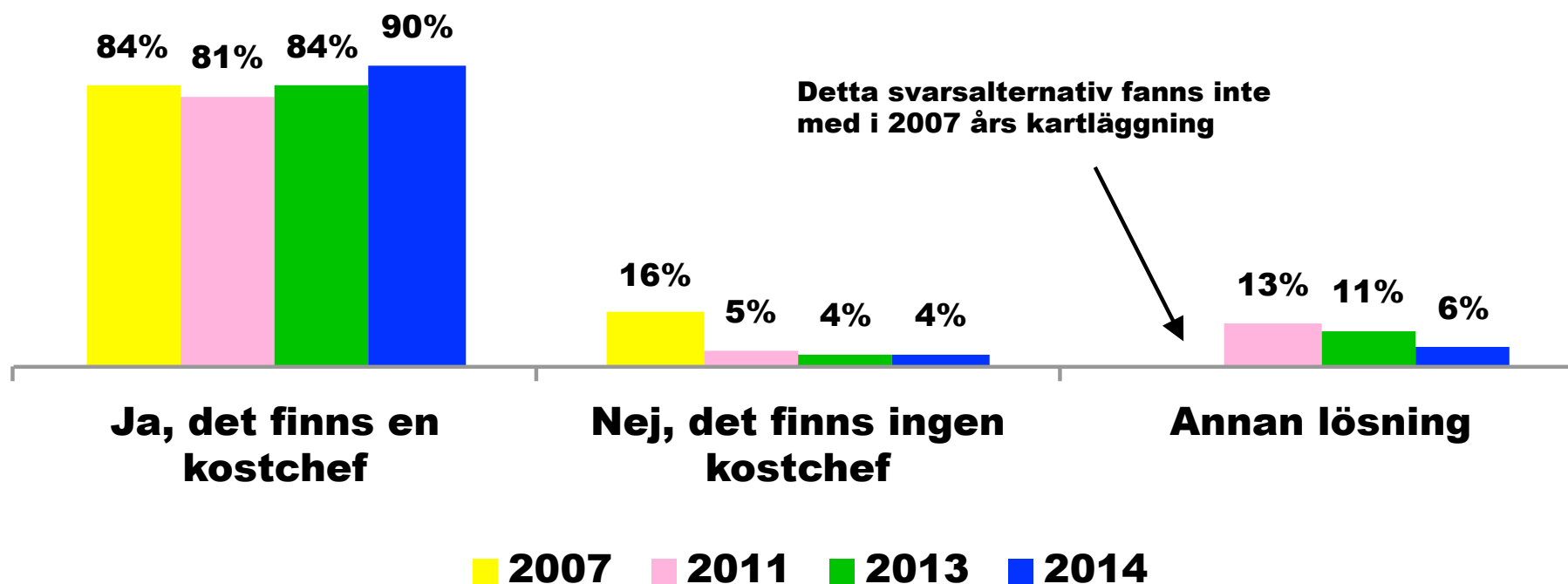
Argument

Förekomsten av kostchef i kommunen

Bild 1

Finns det en kostchef i kommunen?

Observera att det är funktionen kostchef vi frågar efter. Om personen tituleras kostansvarig, måltidschef el likn spelar ingen roll – det är kostchefs-kompetensen och ansvaret för skolmåltiderna som är det intressanta

Argument

Förekomsten av kostchef i kommunen

Bild 2

De 6% som markerade svarsalternativet "annan lösning" i frågan om det finns en kostchef i kommunen fick med egna ord skriva vad denna lösning innebär.

Många av de svarande uppgav att de har en person i kommunen (ofta de själva) som har närbesläktade arbetsuppgifter och ansvar som en kostchef, men som ändå inte riktigt kan anses vara just kostchef eller motsvarande. Dessa personer/funktioner har en mängd titlar/befattningar: kostkonsulent, koststrateg, måltidskonsulent, affärsområdeschef, kökschef, enhetschef, utvecklingsledare kost etc.

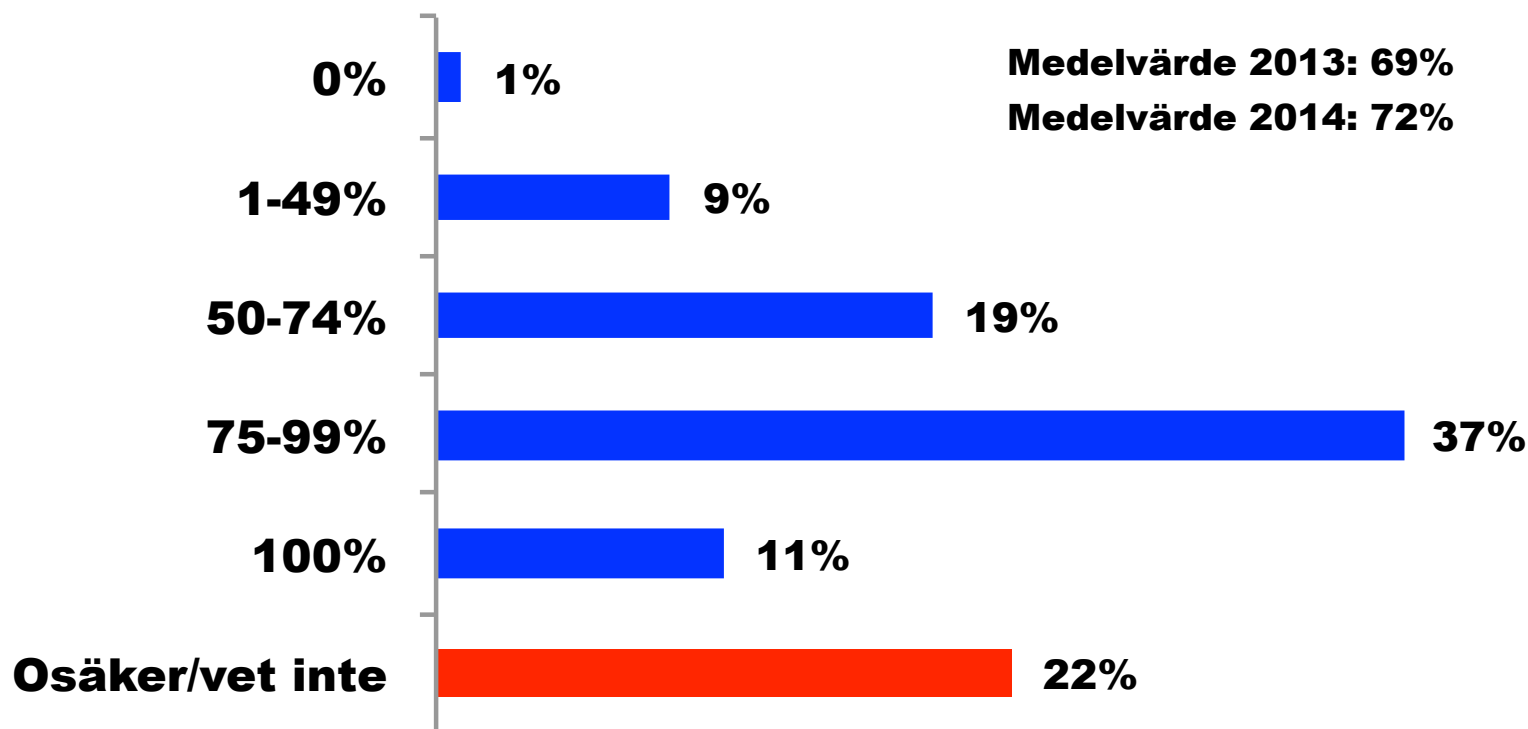
I några få kommuner finns ingen central kostfunktion, utan varje enhet/skola (oftast rektor) ansvarar för sin egen kostverksamhet.

Ytterligare ett fåtal kommuner har lagt ut delar av måltidsverksamheten – ibland t o m själva kostchefsfunktionen – på entreprenad (externt företag).

Argument

Utbildningsnivå hos personalen i skolmåltidsverksamheten – kommunens förskolor

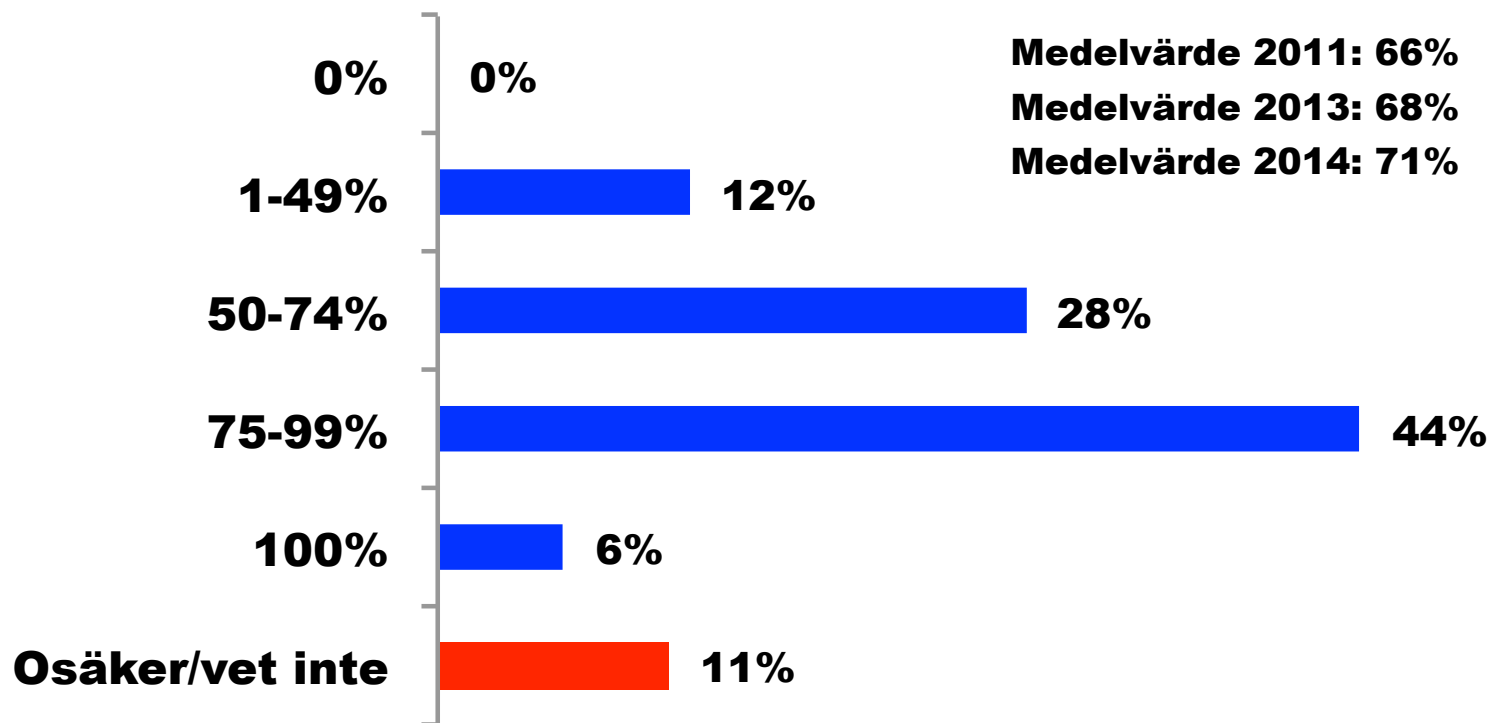
Hur stor andel (i procent) av personalen i skolmåltidsverksamheten i din kommuns förskolor har en storköksutbildning, kockutbildning eller liknande?

Argument

Utbildningsnivå hos personalen i skolmåltidsverksamheten – kommunens grundskolor

Hur stor andel (i procent) av personalen i skolmåltidsverksamheten i din kommuns grundskolor har en storköksutbildning, kockutbildning eller liknande?

Argument

Kostpolitiska program

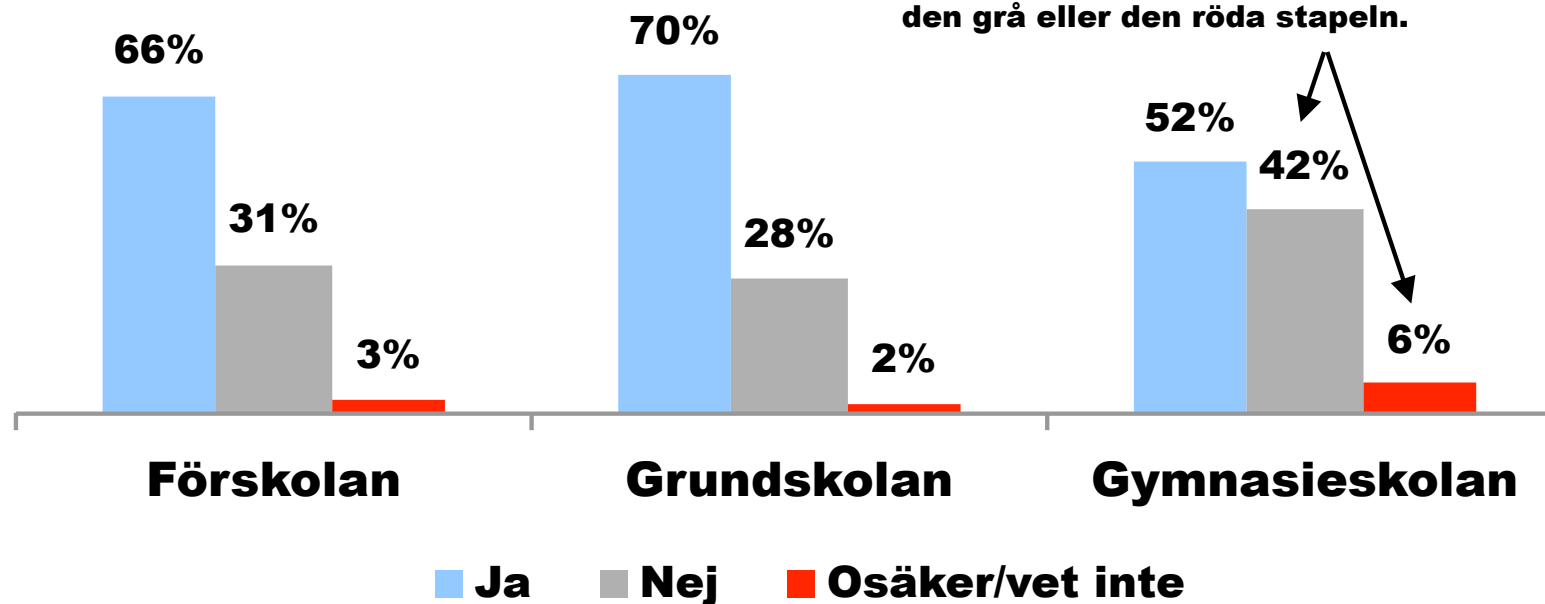

Argument

Förekomsten av kostpolitiska program i kommunerna

Finns det i din kommun ett kostpolitiskt program för maten i förskolan, grundskolan och gymnasieskolan?

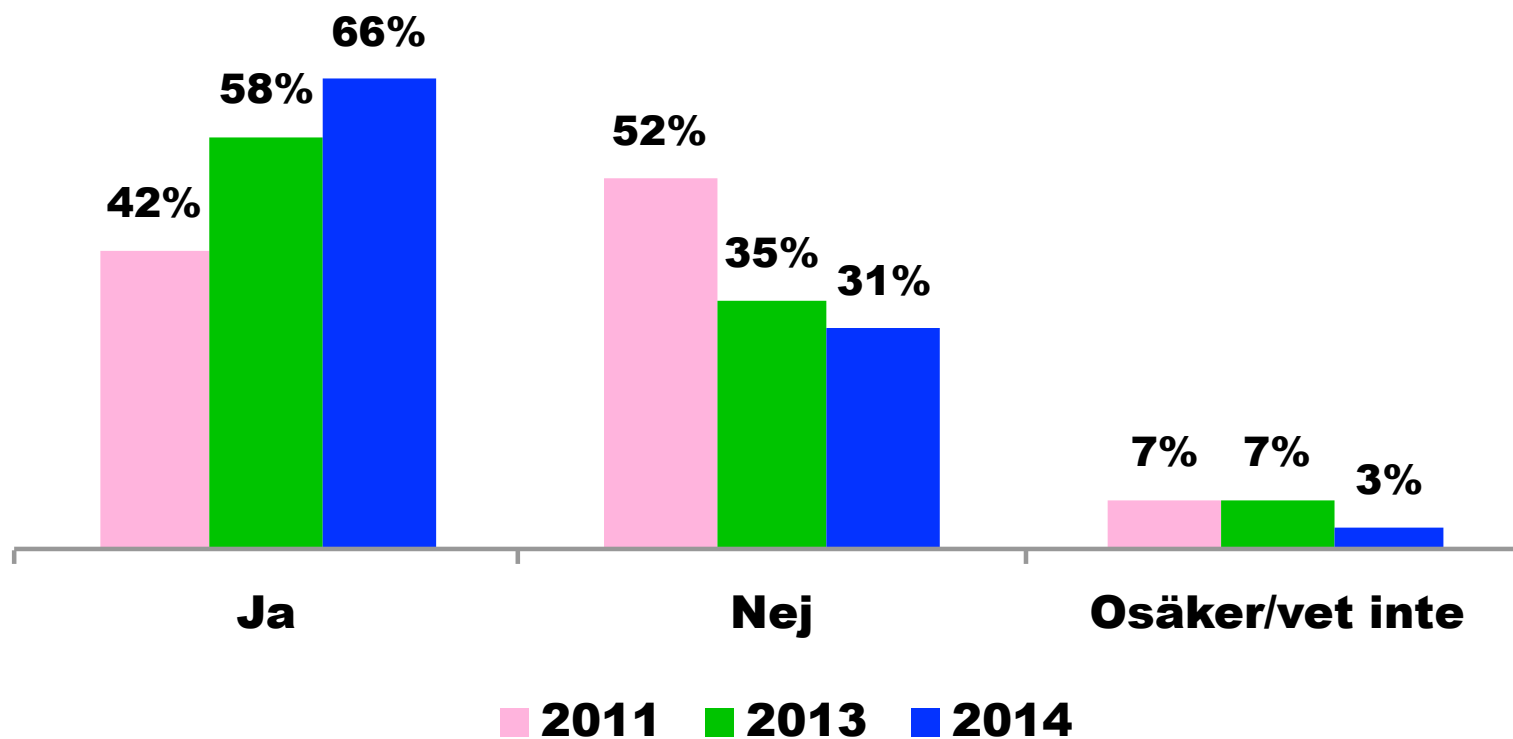
En hel del av landets kommuner saknar helt kommunala gymnasieskolor, och dessa kommuner finns rimligtvis med i den grå eller den röda stapeln.

Argument

Förekomsten av kostpolitiska program i kommunerna – förskolan

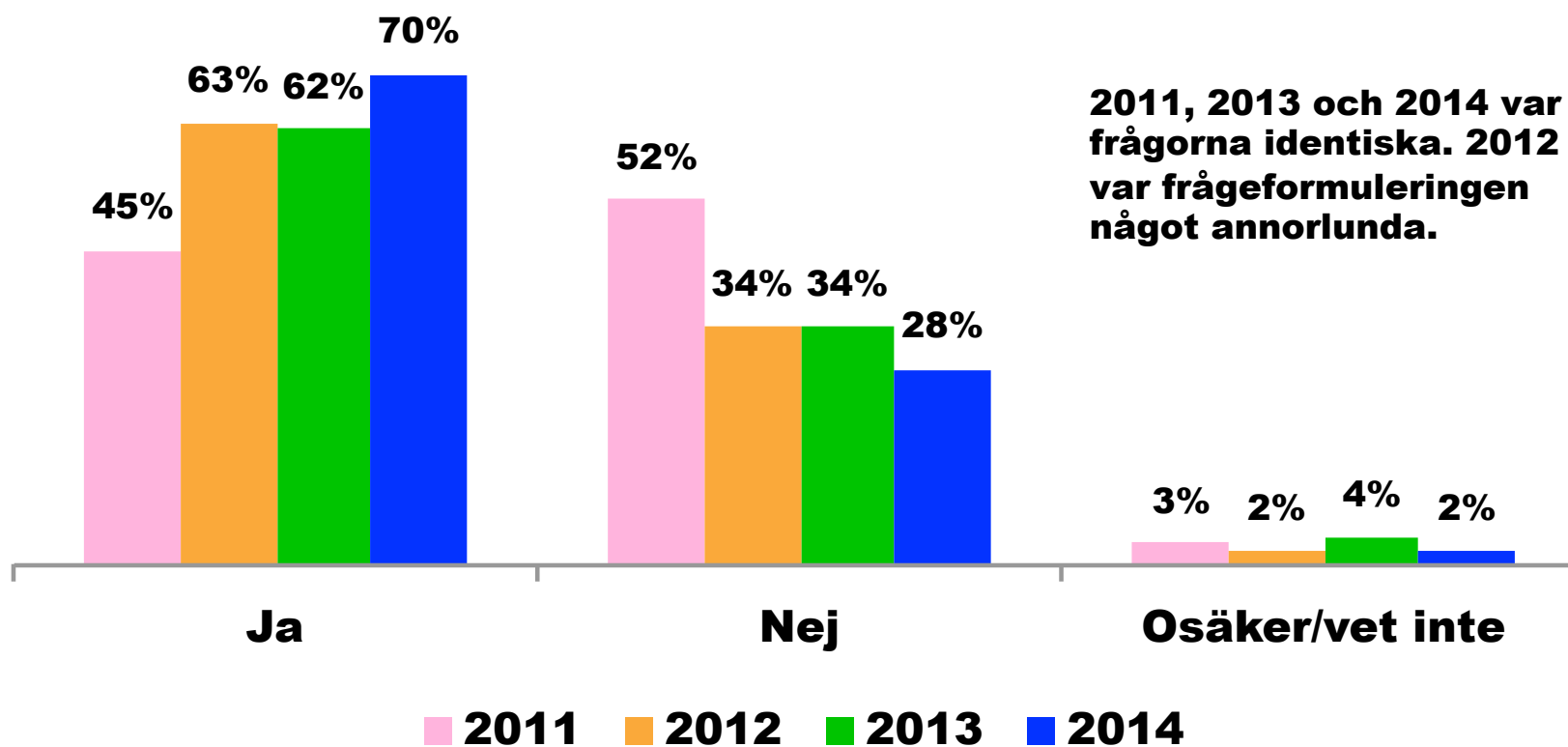
Finns det i din kommun något kostpolitiskt program för maten i förskolan?

Argument

Förekomsten av kostpolitiska program i kommunerna – grundskolan

Finns det i din kommun något kostpolitiskt program för maten i grundskolan?

2011, 2013 och 2014 var frågorna identiska. 2012 var frågeformuleringen något annorlunda.

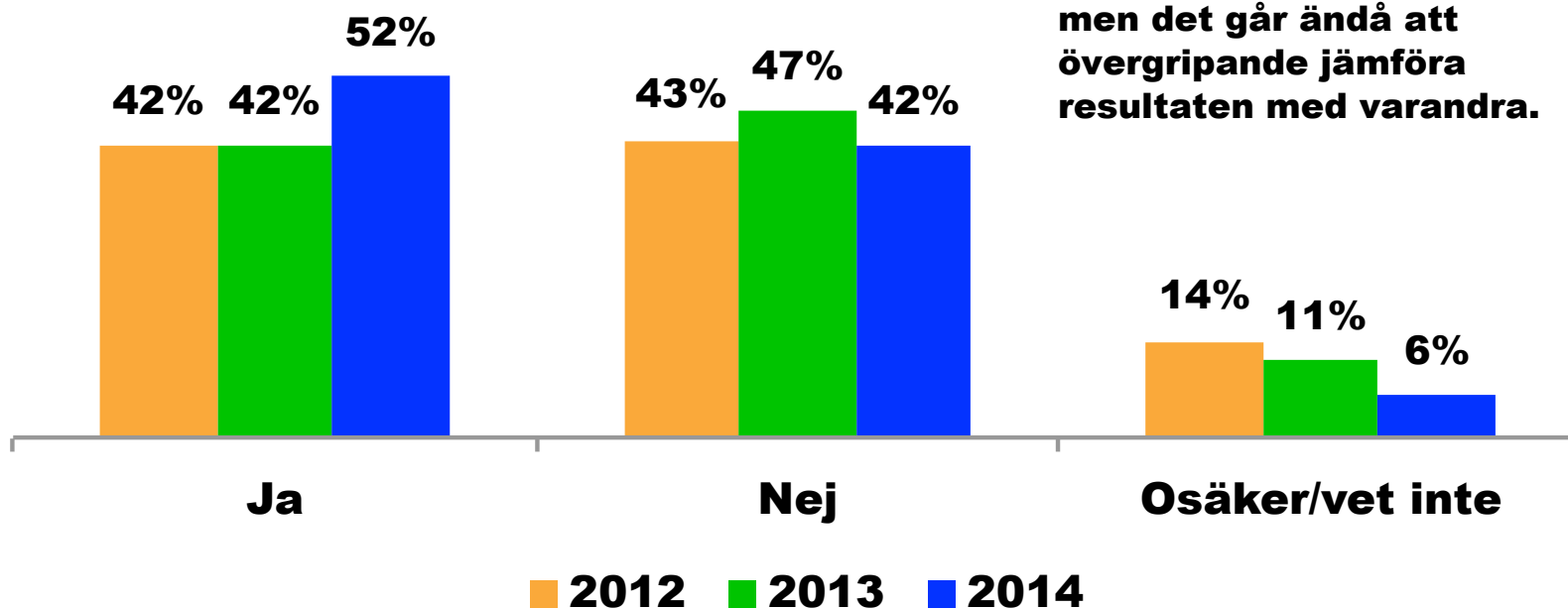
Argument

Förekomsten av kostpolitiska program i kommunerna – gymnasieskolan

Finns det i din kommun något kostpolitiskt program för maten i gymnasieskolan?

En hel del av landets kommuner saknar helt kommunala gymnasieskolor, och dessa kommuner finns rimligtvis med i staplarna för "nej" och "osäker/vet inte".

Formuleringen av denna fråga var inte exakt likadan 2012 som 2013 och 2014, men det går ändå att övergripande jämföra resultaten med varandra.

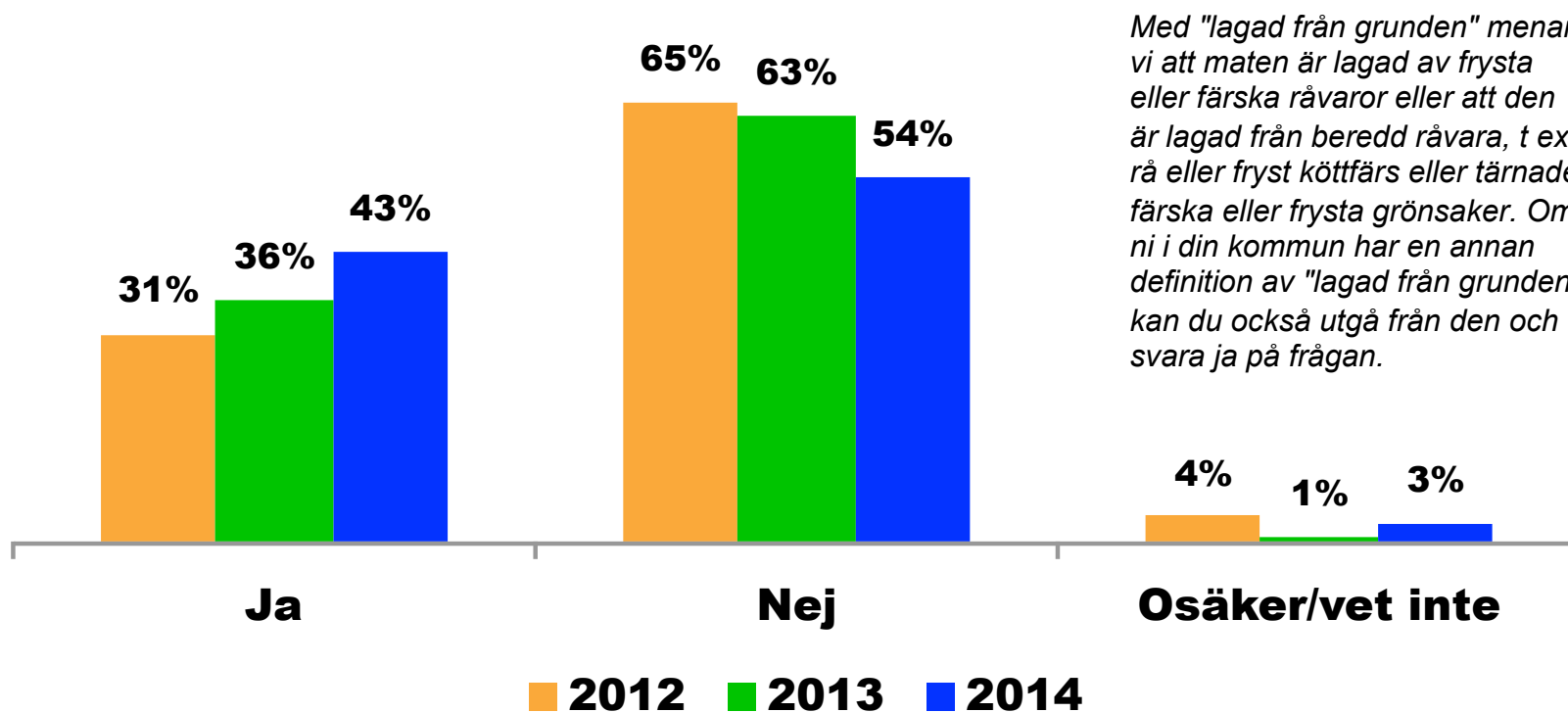
Argument

Policies och mål gällande "lagat från grunden"

Argument

Policy eller uppsatta mål gällande andelen "lagad från grunden"

Har ni i din kommun någon policy eller något uppsatt mål för hur stor andel av skolmaten som ska vara "lagad från grunden"?

Med "lagad från grunden" menar vi att maten är lagad av frysta eller färska råvaror eller att den är lagad från beredd råvara, t ex rå eller fryst köttfärs eller tärnade färska eller frysta grönsaker. Om ni i din kommun har en annan definition av "lagad från grunden" kan du också utgå från den och svara ja på frågan.

Argument

Öppen fråga om "lagat från grunden"

Bild 1

Efter att ha frågat kostcheferna/kommunerna om de har några uppsatta mål för andelen "lagat från grunden" så fick de med egna ord beskriva och kommentera dessa uppsatta mål (de 43% som de facto har denna typ av mål). Och de 54% av kommunerna som inte har några mål för andelen "lagat från grunden" fick resonera kring det faktum att de saknar sådana mål.

En del kommuner uppgav att de inte har några nedskrivna mål om andelen "lagat från grunden" men att de ändå strävar efter att verkligen laga och servera sådan mat.

"Vi har inte angett vare sig mål eller procent, men lagar det mesta från grunden ändå, därför att det blir godare och bättre."

Vissa kommuner berättade att det saknas politiska mål i dessa frågor men att kostenheten satt upp egna mål att sträva mot.

"Det finns inget förankrat politiskt beslut angående fastställd mängd, men inom kostenheten har vi som mål minst 80%."

"Kostservice strävar efter att laga så mycket som möjligt från grunden, även om vi inte har en policy."

Argument

Öppen fråga om "lagat från grunden"

Bild 2

Bland de kommuner som har uppsatta mål om andelen "lagat från grunden" varierar det hur stor denna andel ska vara. Vissa kommuner nämner 60%, många talar om 75% eller 80% medan enstaka kommuner har som mål att all mat (100%) ska vara tillagad på detta sätt.

"75% av maten ska vara tillagad från grunden."

"Minst 80% av huvudkomponenten ska vara lagad från grunden."

Det finns också många kommuner som har uppsatta mål men som inte anger någon procentsiffra man strävar mot. Dessa kommuner talar istället om "så mycket som möjligt" el likn.

"Beslut finns om att vi ska tillaga så mycket som möjligt från grunden – nära gästen."

"Inga procenttal, utan bara en allmän ambition om 'så stor andel som möjligt'."

Vissa kommuner skriver inget om vilka mål de har för "lagat från grunden", men berättar däremot hur stora andelar de faktiskt har idag, d v s utfall istället för mål.

"Drygt 80% av de tillagade luncherna är lagade från grunden."

Argument

Öppen fråga om "lagat från grunden"

Bild 3

Många kommuner/kostchefer påpekade att ambitioner och mål gällande "lagat från grunden" varierar mellan olika produkter/typer av livsmedel.

"Det vi gör från grunden är: soppor, grytor, såser, köttfärslimpa, fiskgratänger, egen potatismos, potatisgratäng m m."

"Försöker att laga så mycket vi kan från grunden utan att slita ut vår personal. Vi köper färdiga köttbullar, men gör ofta andra färsrätter själva. Lagar soppor och såser från grunden."

"Sås, soppa, gratänger, grytor och köttfärsrätter lagas från grunden. Dock inte pannkakor, köttbullar, buljonger och ketchup."

Ett annat svar som en del kommuner ger är att de praktiska förutsättningarna skiljer sig åt mellan olika delar av kommunen eller mellan olika skolor. Bland annat styr förekomsten av tillagningskök möjligheterna att laga maten från grunden.

"Har ökat från ett till fem tillagningskök – allt för att få hemlagat och närlagat."

"Efter de förutsättningar de olika köken har ska så mycket som möjligt lagas från grunden. Kan skilja från kök till kök."

"Förutsättningarna ser lite olika ut i köken för att klara att laga från grunden."

Argument

Öppen fråga om "lagat från grunden"

Bild 4

En annan sak som kommenterades i denna öppna fråga var själva begreppet – även om man är positiv till företeelsen ifrågasätter man vad som verkligen menas med "lagat från grunden". Det finns många olika definitioner och det är svårt att jämföra kommuner med varandra i denna fråga.

"Det förs ju en diskussion om vad man egentligen menar med lagad från grunden. Erfarenheten har visat att man många gånger har olika definition på det begreppet."

"En definition behövs för att jämförelser ska kunna ske mellan olika kommuner."

"Ett modeord som gått över styr."

"Hur räknar man ut procentmål om lagat från grunden? Och vad räknas med? Känns luddigt."

Vissa kommuner hänvisar till Livsmedelsverket och utgår från (eller ifrågasätter) deras definition.

"Begreppet 'lagat från grunden' kan kännas godtyckligt. SLV har en beskrivning men jag tror att det bedöms väldigt olika."

"Vi följer Livsmedelsverkets pyramid för lagad mat från grunden."

"Pyramiden som SLV tagit fram är en bra grund för att visa på komplexiteten med att prata om mat lagad från grunden."

Argument

Ekologisk skolmat

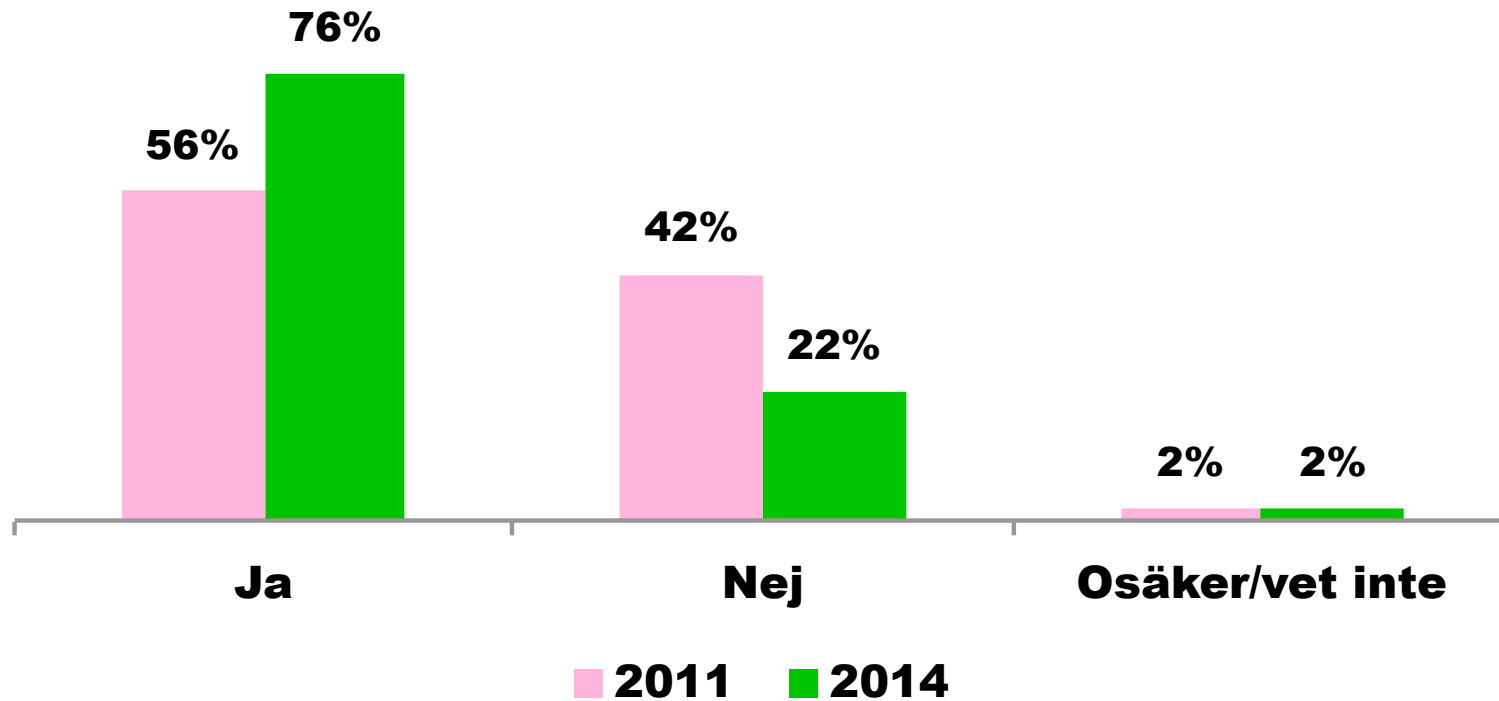

Argument

Uppsatta mål för andelen ekologisk mat i kommunens grundskolor

Bild 1

Finns det i din kommun något uppsatt mål för hur stor andel av maten i kommunens grundskolor som ska vara ekologisk?

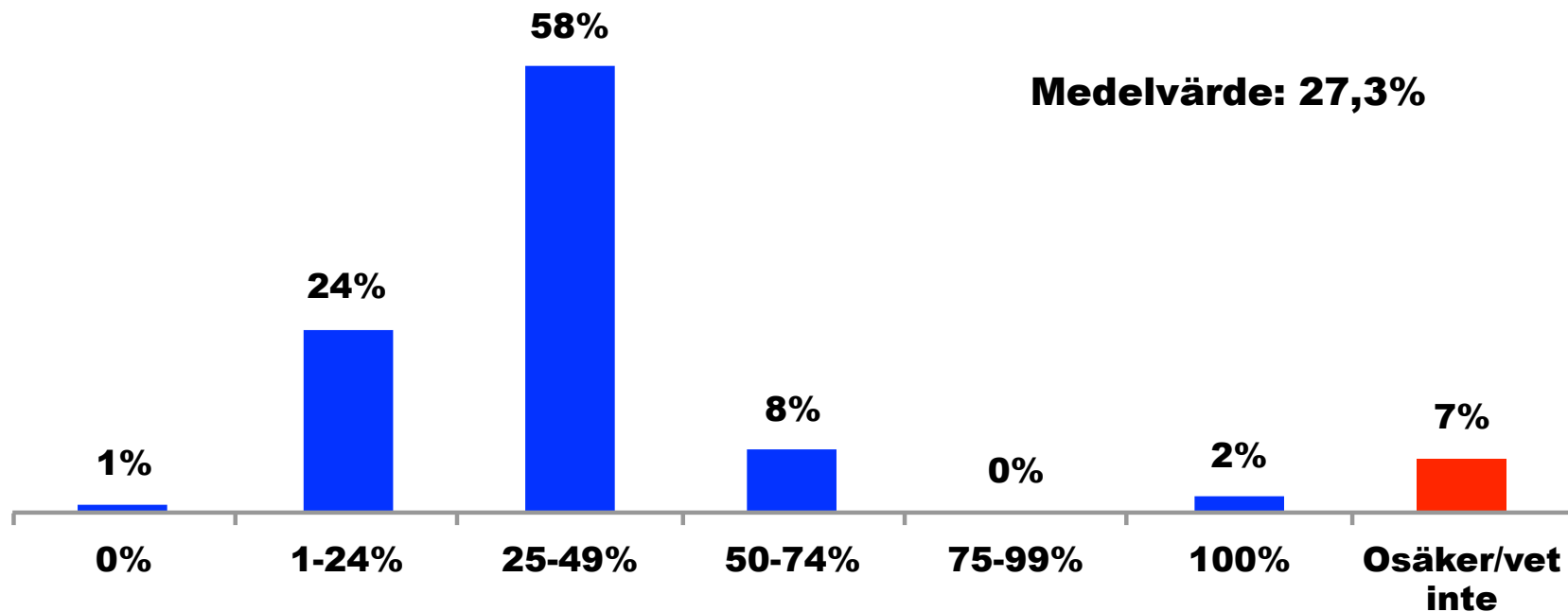
Argument

Uppsatta mål för andelen ekologisk mat i kommunens grundskolor

Bild 2

Hur stor andel av maten i kommunens grundskolor ska, enligt detta mål, vara ekologisk?

OBS! Frågan besvarades endast av de 76% som uppgav att deras kommun har ett uppsatt mål för andelen ekologisk skolmat

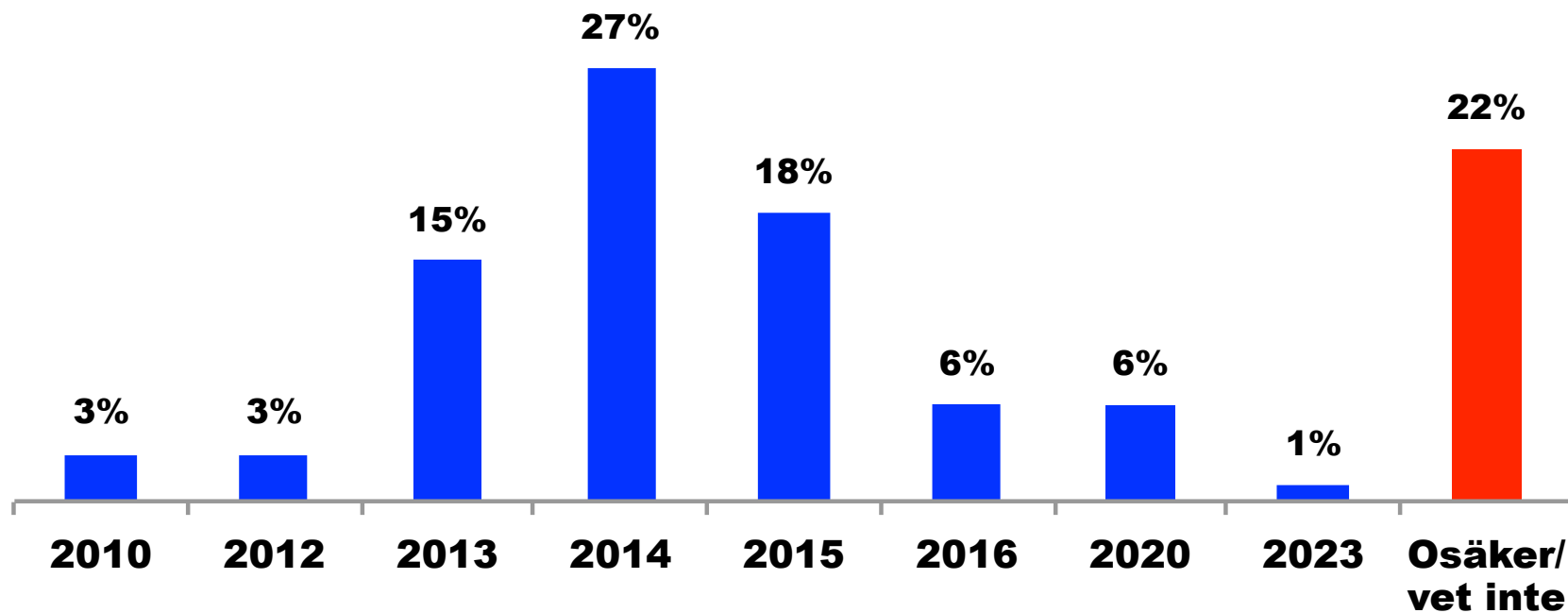
Argument

Uppsatta mål för andelen ekologisk mat i kommunens grundskolor

Bild 3

Vilket år ska målet om andelen ekologisk skolmat vara uppnått?

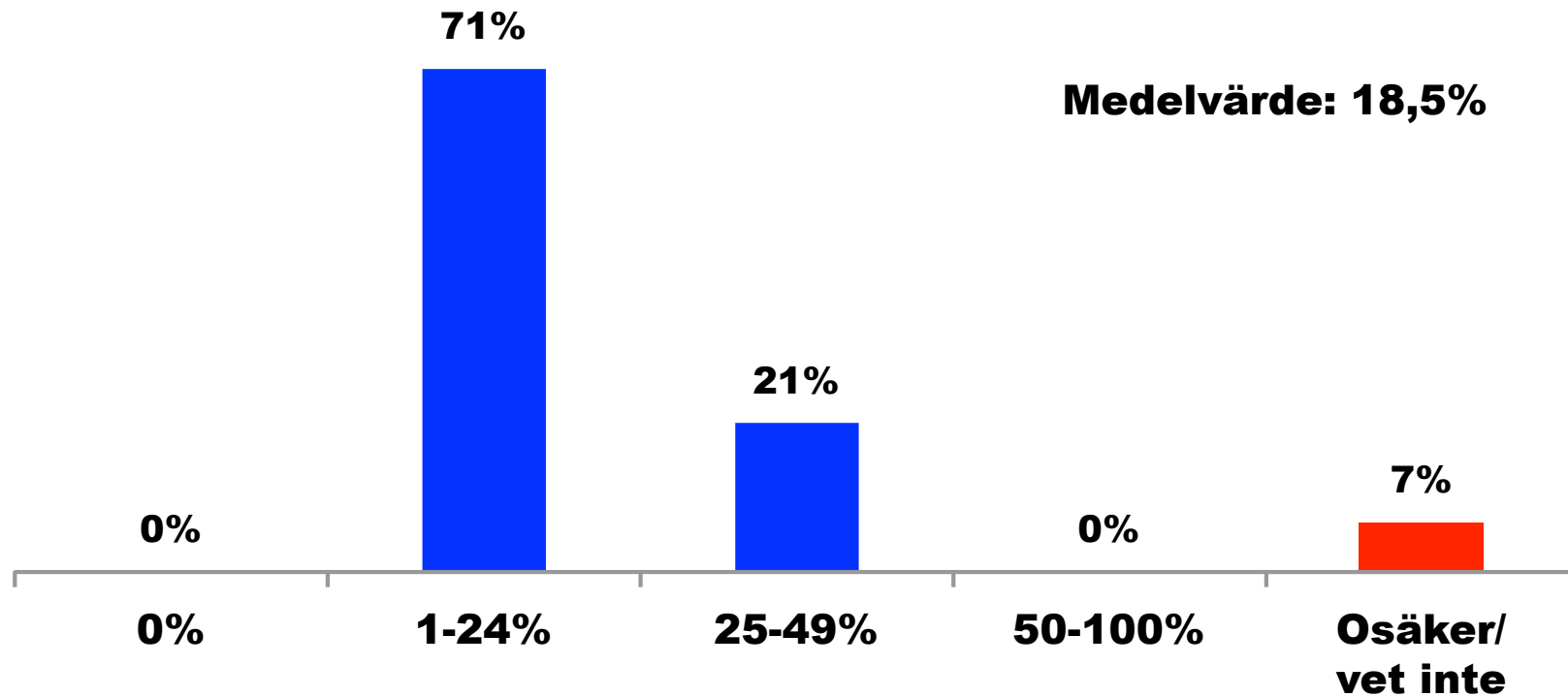
OBS! Frågan besvarades endast av de 76% som uppgav att deras kommun har ett uppsatt mål för andelen ekologisk skolmat

Argument

Andelen ekologisk skolmat 2013

Hur stor andel av den mat som ni köpte in till kommunens grundskolor under 2013 var ekologisk?

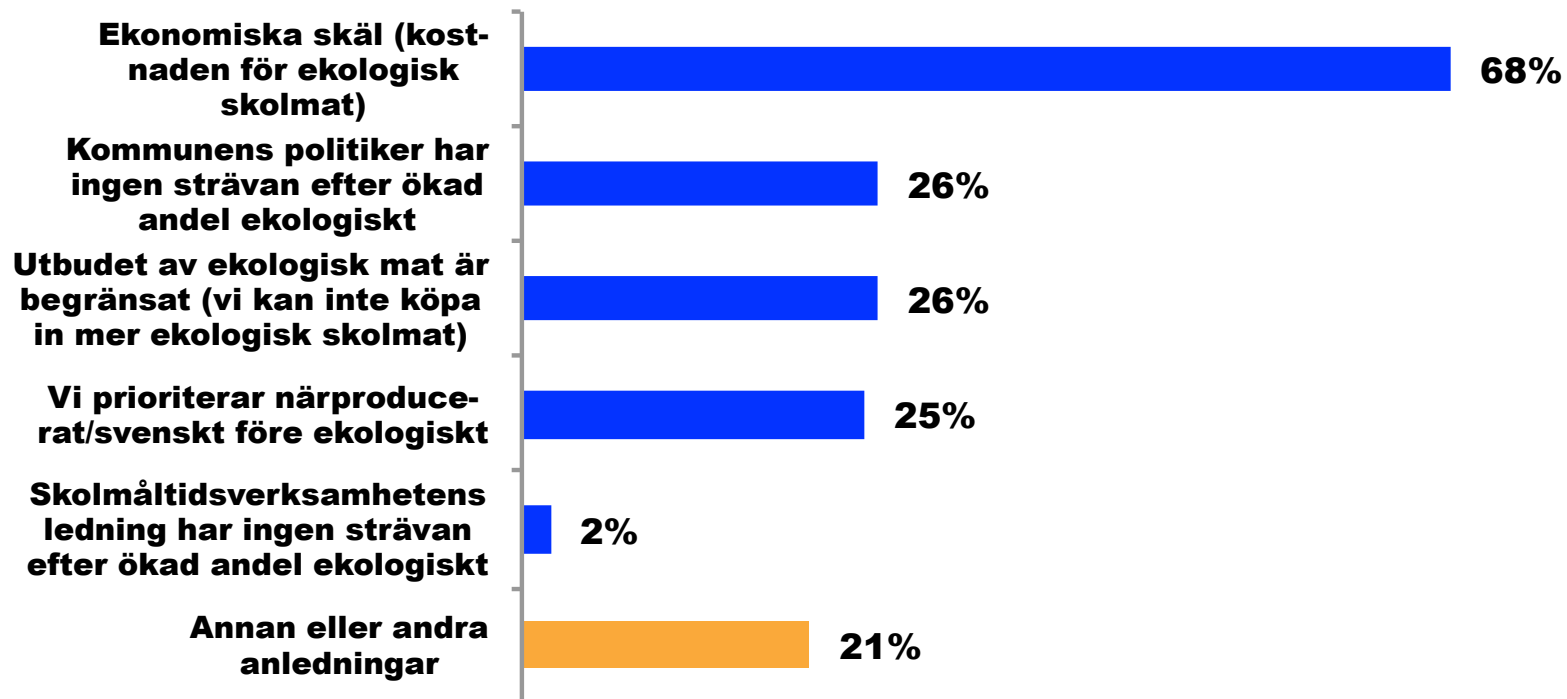
Argument

Förklaringar till varför andelen ekologiskt inte är större

Bild 1

Varför är inte en större andel av maten som serveras i din kommuns grundskolor ekologisk?

OBS! Flera svarsalternativ kunde markeras

Argument

Förklaringar till varför andelen ekologiskt inte är större

Bild 2

De 21% som markerade svarsalternativet "annan/andra anledningar" till varför andelen ekologiskt inte är större än den är, fick fritt skriva ner dessa olika skäl. Det finns huvudsakligen fyra typer av "andra anledningar" bland svaren:

1. De uppsatta målen för andelen ekologisk skolmat är så pass nya att de ännu inte har ännu hunnit ge några resultat.

"Har inte funnits något mål för ekologiskt. Under mars 2014 ska dock ett mål klubbas för detta."

"Man har inte jobbat tidigare med ekologiska råvaror. Ny kökschef har ändrat tänket. Nu jobbar vi med att öka andelen."

2. Kostchefen tycker helt enkelt att den nuvarande nivån är lagom – något som kan bero på att de redan idag lever upp till högt uppsatta mål.

"25-30% tycker jag är ett bra mål."

Förklaringar till varför andelen ekologiskt inte är större

Bild 3

3. Besluten om skolmaten är decentraliserade i många kommuner. Enskilda skolor/rektorer styr över inköpen och kostchefen (eller motsvarande) har svårt att påverka t ex andelen ekologiskt.

”Köken är olika bra på att köpa in ekologiskt.”

”Då köken går under verksamhetschefer är styrning upp till varje enhet – hur mycket man satsar – trots påtalade politiska direktiv.”

4. Kommunerna får inte lika mycket ekologiskt som de har avtalat/beställt.

”Om vi hade fått allt vi hade beställt skulle vi nå ett högre procenttal.”

”Många gånger är det svårt att få ekologiskt p g a att leverantören inte kan få tag i ekologiskt.”

Argument

Skolmatens ursprung – svenskt och/eller närproducerat

Argument

Definitionen av begreppet "kött"

På de tre kommande bilderna redovisas resultatet på några frågor om svenskt och eller närproducerat kött i skolmaten. I alla dessa frågor definierade vi begreppet "kött" på följande sätt:

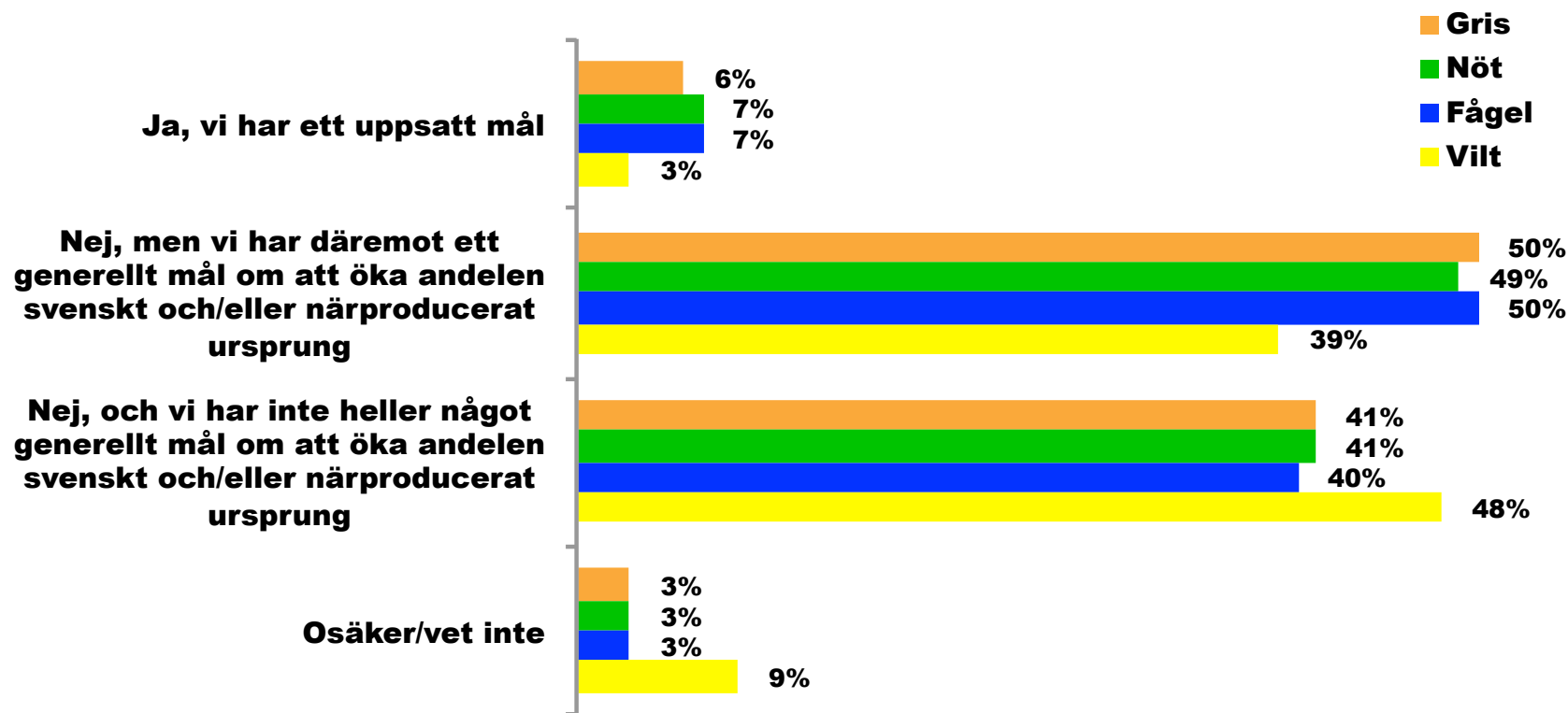
Med kött menas oberett kött, d v s inte sammansatta produkter som korv, lasagne etc.

Argument

Uppsatta mål för skolmatens ursprung

Bild 1

Finns det i din kommun några uppsatta mål för hur stor andel av olika typer av kött (som serveras i kommunens grundskolor) som ska vara av svenskt och/eller närproducerat ursprung?

Argument

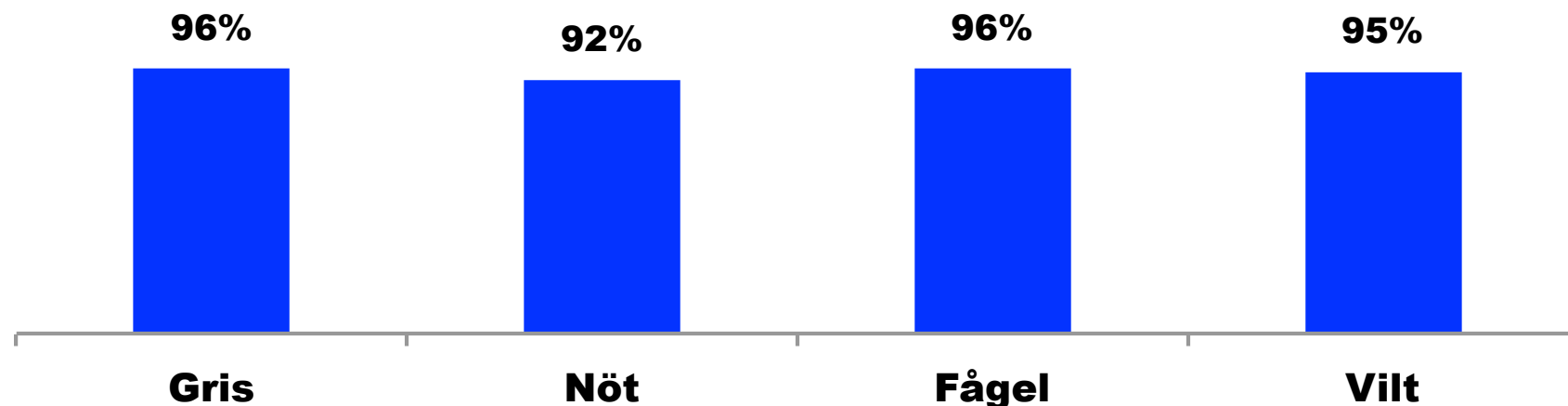
Uppsatta mål för skolmatens ursprung

Bild 2

Hur stor andel av det kött som ni köper in till kommunens grundskolor ska, enligt detta mål, vara svenskt och/eller närproducerat?

Medelvärden för de uppsatta målen (andelar svenskt och/eller närproducerat)

OBS! Dessa frågor besvarades endast av de kommuner som de facto har uppsatta mål för andelen svenskt/närproducerat. Eftersom endast ett fåtal av kommunerna har denna typ av mål baserar sig svaren i staplarna nedan på ytterst få svarande. Man ska alltså inte analysera just dessa resultat så detaljerat, utan endast konstatera att de få kommuner som har denna typ av mål ofta sagt att allt kött som köps in ska vara svenskt och/eller närproducerat.

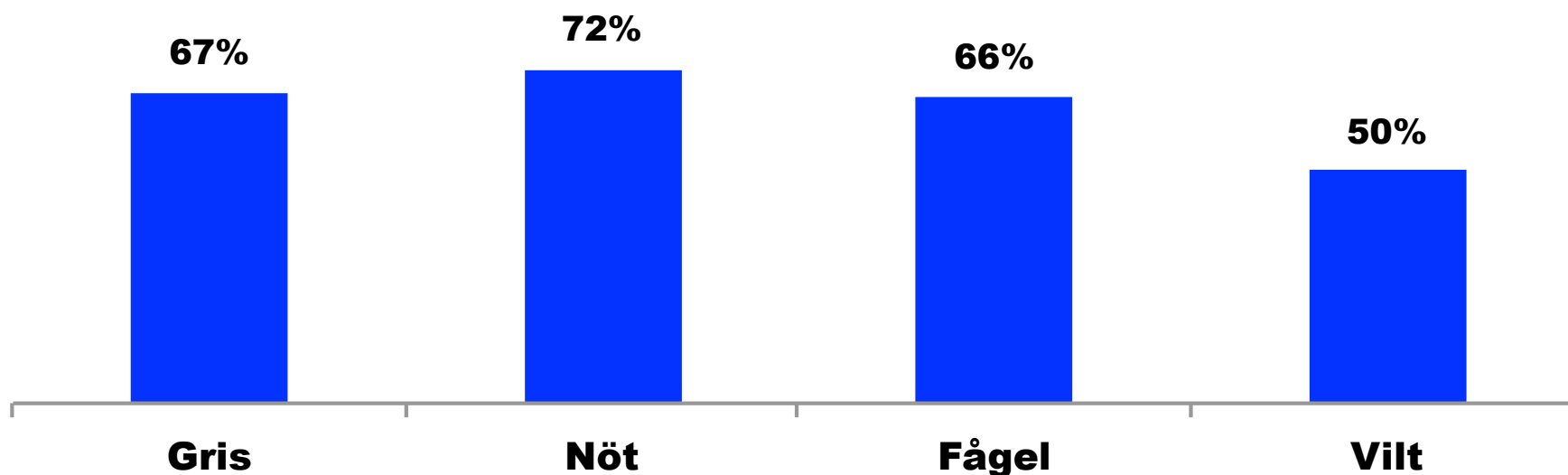
Argument

Faktiska andelar svensk/närproducerad skolmat under 2013

Hur stor andel av olika typer av kött, som serverades i kommunens grundskolor, var under 2013 av svenskt och/eller närproducerat ursprung?

Medelvärden för andelar svenskt och/eller närproducerat kött under 2013

OBS! Medelvärdena nedan baserar sig endast på de kommuner/kostchefer som kunde ange en andel svenskt och/eller närproducerat kött för 2013, På frågan om griskött svarade 45% "kan ej uppskatta denna andel". För nötkött var det 41%, för fågel 44% och för viltkött 68% som svarade att de inte kunde uppskatta andelen svenskt och/eller närproducerat.

Argument

Kommunernas krav i livsmedelsupphandlingarna

Argument

Definitioner av begreppen "kött", "kyckling" och "ägg"

På de kommande bilderna redovisas resultatet på några frågor om ställda upphandlingskrav (bl a Miljöstyrningsrådets) vad gäller produktgrupperna kött, kyckling och ägg. Vi har använt samma definitioner som Miljöstyrningsrådet använder, nämligen:

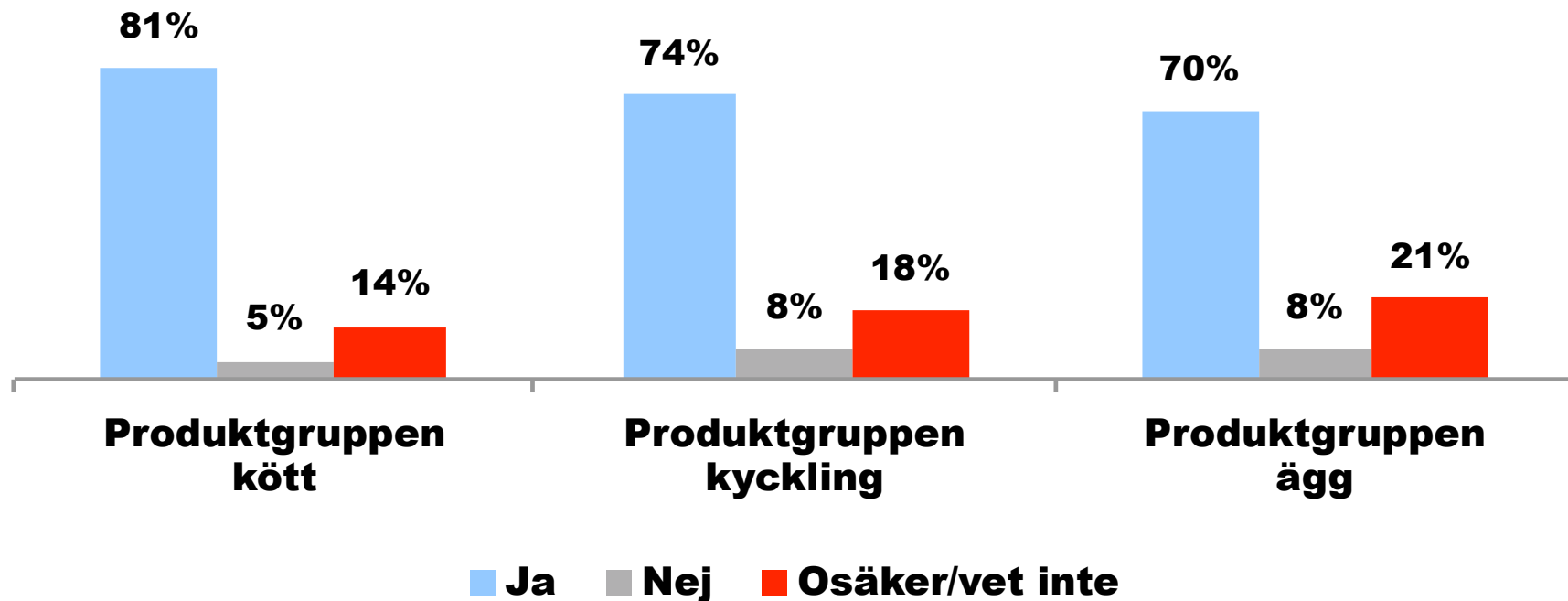
Med kött menas i dessa frågor gris-, nö- och lammkött samt sammansatta produkter med ett innehåll av kött på minst 10%.

Med kyckling menas i dessa frågor kycklingkött samt sammansatta produkter med ett innehåll av kyckling på minst 10%.

Med ägg menas i dessa frågor ägg samt sammansatta produkter med ett innehåll av ägg på minst 20%.

Användande av Miljöstyrningsrådets krav

Om du tänker på den senaste eller just pågående livsmedelsupphandlingen för kommunens grundskolor: använde ni då något eller några av Miljöstyrningsrådets krav (minst baskravsnivå)?

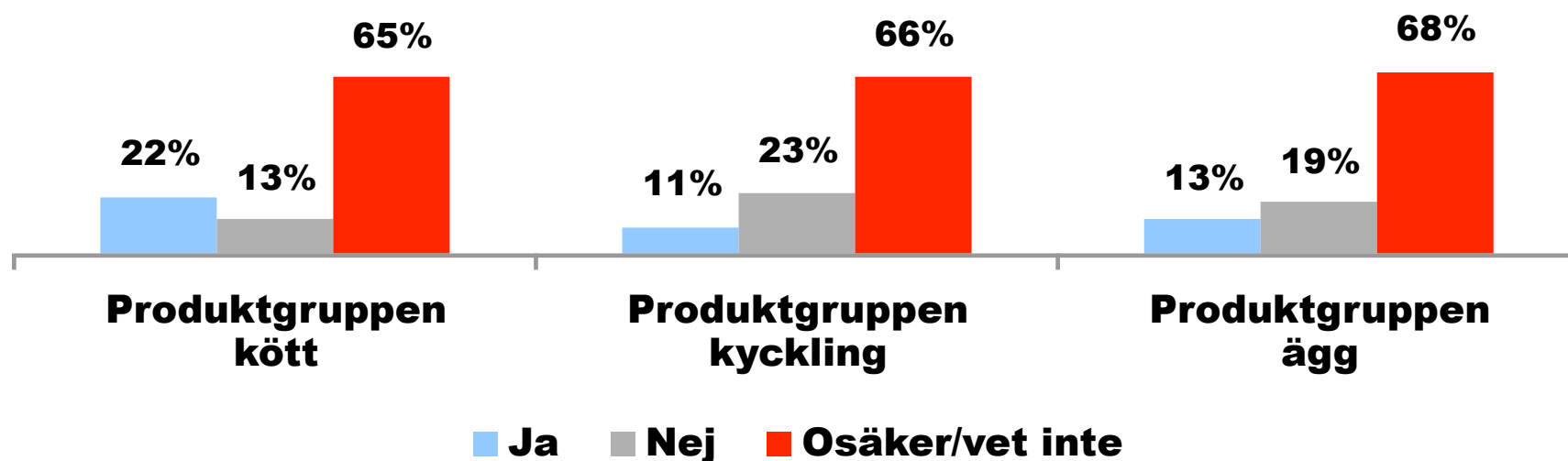
Argument

Andra krav än MSR:s

Bild 1

I den senaste eller just pågående livsmedelsupphandlingen för kommunens grundskolor: ställde ni några andra krav (än MSR:s krav) för att säkerställa ursprunget när det gällde produktgrupperna kött, kyckling och ägg?

OBS! Dessa frågor besvarades endast av dem som svarade "nej" eller "osäker/vet inte" på frågan om de hade använt några av MSR:s krav (minst baskravsnivån) vid den senaste eller just pågående livsmedelsupphandlingen.

Argument

Andra krav än MSR:s

Bild 2

De som svarade att de hade ställt andra krav än Miljöstyrningsrådets för att säkerställa ursprunget när det gällde de olika produktgrupperna fick med egna ord berätta vad det handlade om för typer av krav. Det var inte många som skrev några öppna svar på dessa frågor eftersom det var så få kommuner som de facto hade ställt andra krav än MSR:s för att säkerställa produkternas ursprung.

Några kommuner svarade att de hade ställt krav på att produkterna skulle vara svenska. Om de verkligen hade ställt direkta ursprungs krav i upphandlingen ska vi låta vara osagt, eftersom detta inte är tillåtet enligt LOU.

"Svenskt kött även i halvfabrikaten."

"Svenskt nöt- och griskött."

En kommun uppgav att de hade ställt krav på förpackningsstorleken och några kommuner skrev "EU-direktiven" som svar på frågan.

"Förpackningsstorlekar."

"EU-direktiven, som till vissa delar täcker Miljöstyrningsrådets baskrav."

Argument

Andra krav än MSR:s

Bild 3

När det gällde produktgruppen ägg var det flera kommuner som svarade att de hade ställt andra upphandlingskrav än MSR:s. Flera av dessa uppgav att de hade ställt krav på ekologiska ägg/KRAV-märkta ägg. Någon kommun skrev att de hade ställt krav på att äggen skulle komma från salmonellafria höns och några kommuner hade krävt frigående höns.

"Att färska ägg ska vara fria från salmonella samt att det ska vara frigående höns."

"Ekologiska."

"KRAV-märkta ägg från lokalt hönseri!"

"Vi har en motion som säger att vi ska ha ägg från frigående höns."

Argument

Livsmedelskostnaden för kommunernas skolluncher

Argument

Livsmedelskostnaden för en skollunch i kommunala grundskolor och gymnasier

På nästkommande bild redovisas resultatet på frågan om livsmedelskostnaden för en skollunch på de kommunala grundskolorna.

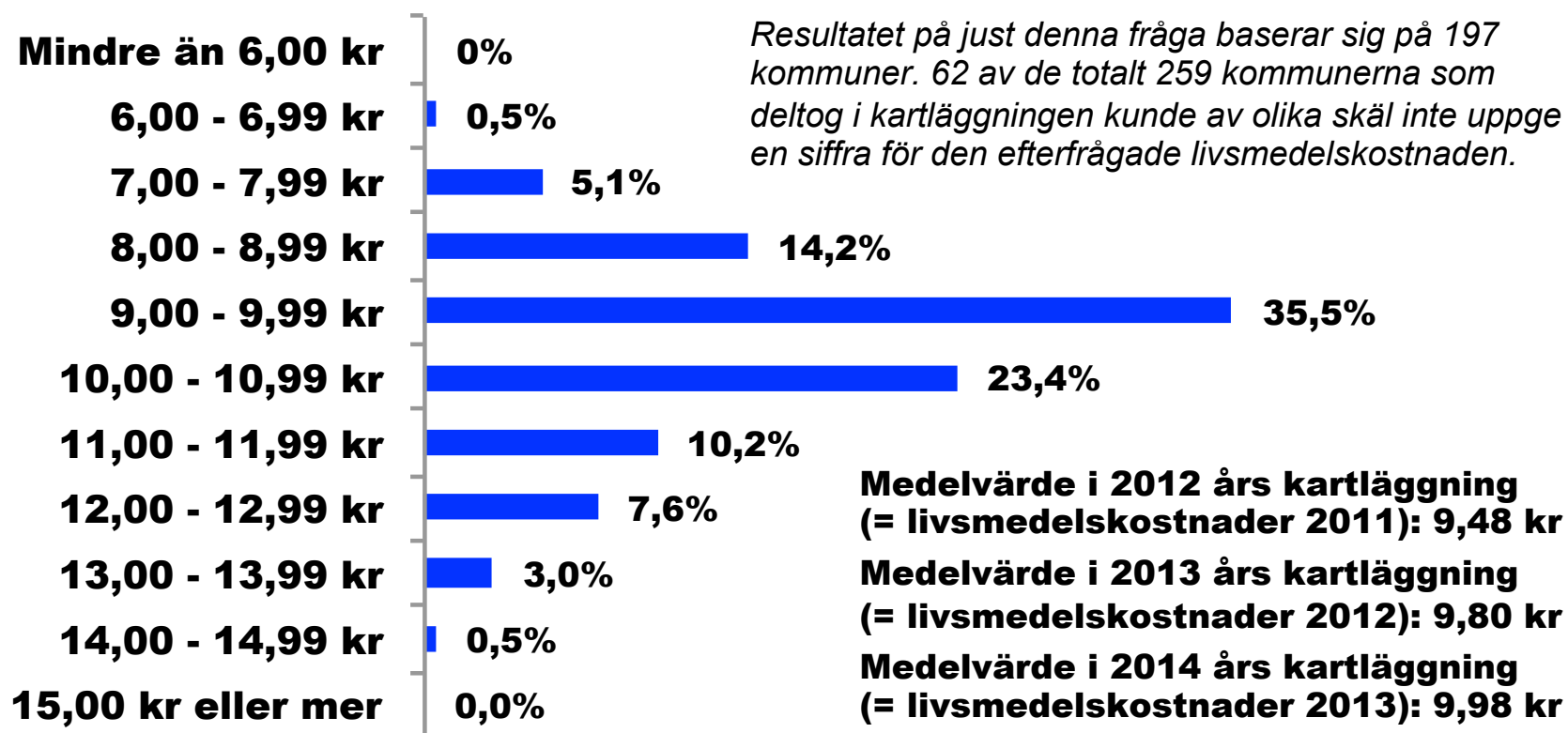
För att alla skulle svara på samma sätt tydliggjorde vi att det vi frågade efter var:

- livsmedelskostnaden, d v s kostnaden för hela lunchen (all mat och dryck, men inte transporter, personalkostnader etc)**
- endast lunchmåltiden, d v s inte några andra måltider i skolan (frukost, mellanmål etc)**
- kostnaden per elev, d v s inte inkluderat eventuella vuxna som äter skollunchen (t ex pedagogiska måltider)**
- kostnaden per inskriven elev – inte kostnaden per ätande elev**
- den faktiska kostnaden för 2013 – inte den budgeterade kostnaden**

Argument

Livsmedelskostnaden för en skollunch – kommunala grundskolor

Vilken var den genomsnittliga livsmedelskostnaden per grundskoleelev och lunchmåltid i din kommun förra året (2013)?

Argument

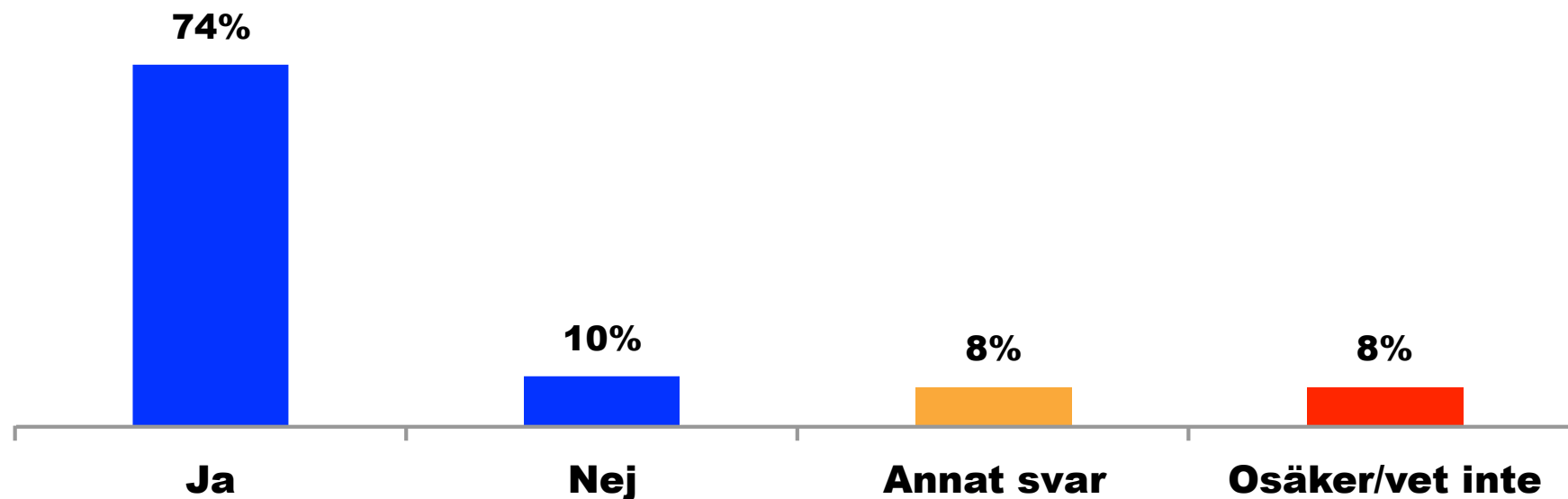
Uppmuntran av mindre producenter & leverantörer

Argument

Uppmuntra mindre producenter & leverantörer

Bild 1

Har ni i den senaste eller just pågående livsmedelsupphandlingen för kommunens grundskolor möjliggjort för mindre producenter & leverantörer att lämna anbud (t ex dela upp produktgrupperna i mindre delar/undergrupper, dela upp volymerna i mindre leveransenheter eller medge leverans endast vissa tider på året)?

Argument

Uppmuntra mindre producenter & leverantörer

Bild 2

De 8% som markerade "annat svar" på frågan om de på något sätt möjliggjort för mindre producenter & leverantörer att lämna anbud i livsmedelsupphandlingarna fick med egna ord skriva ned vad detta "annat svar" innebär. Det var huvudsakligen fyra typer av svar som fanns att läsa:

1. Vissa kommuner har försökt underlätta för mindre producenter & leverantörer att lämna anbud men har inte fått någon respons från dem. Nu vet de inte riktigt hur de ska hantera situationen i kommande upphandlingar.

"Vid näst sista upphandlingen försökte vi att dela upp i mindre produktgrupper för att mindre leverantörer skulle kunna lämna anbud. Men vi fick inte någon som gjorde det."

"Vi försökte med enbart färskt kött och att de som ville kunde lägga anbud i den kommun som de önskade lägga. Men det var ingen som svarade. Nu har Menigo fått det stora anbudet och vi förhandlar om färskt kött med dem."

2. Andra kommuner har underlättat för mindre aktörer inom vissa produktgrupper men inte *andra* – svaret på frågan varierar från produkt till produkt.

"Ja, för frukt och grönt."

"Grönsaker, vilt, mejerivaror."

Argument

Uppmuntra mindre producenter & leverantörer

Bild 3

3. Ytterligare ett antal kommuner har lagt ut måltidsverksamheten på entreprenad och kan endast påverka – eller försöka påverka – via dessa företag. En indirekt snarare än en direkt påverkan alltså.

”Vi har en önskan att vår entreprenör, Sodexo, ska använda lokala producenter.”

”Det är vår leverantör av skolmat som gör alla inköp och väljer leverantör av livsmedel.”

4. Några kommuner svarade att de ännu inte gjort något specifikt för att underlätta mindre producenters och leverantörers anbudsgivande, men att de är på gång att göra det.

”Vi ordnar träff mellan våra stora grossister och mindre leverantörer för att de ska kunna hitta samarbetsformer. Vi frågar våra mindre producenter vad vi kan göra för att underlätta för dem. Dock har vi inte bestämt hur ännu.”

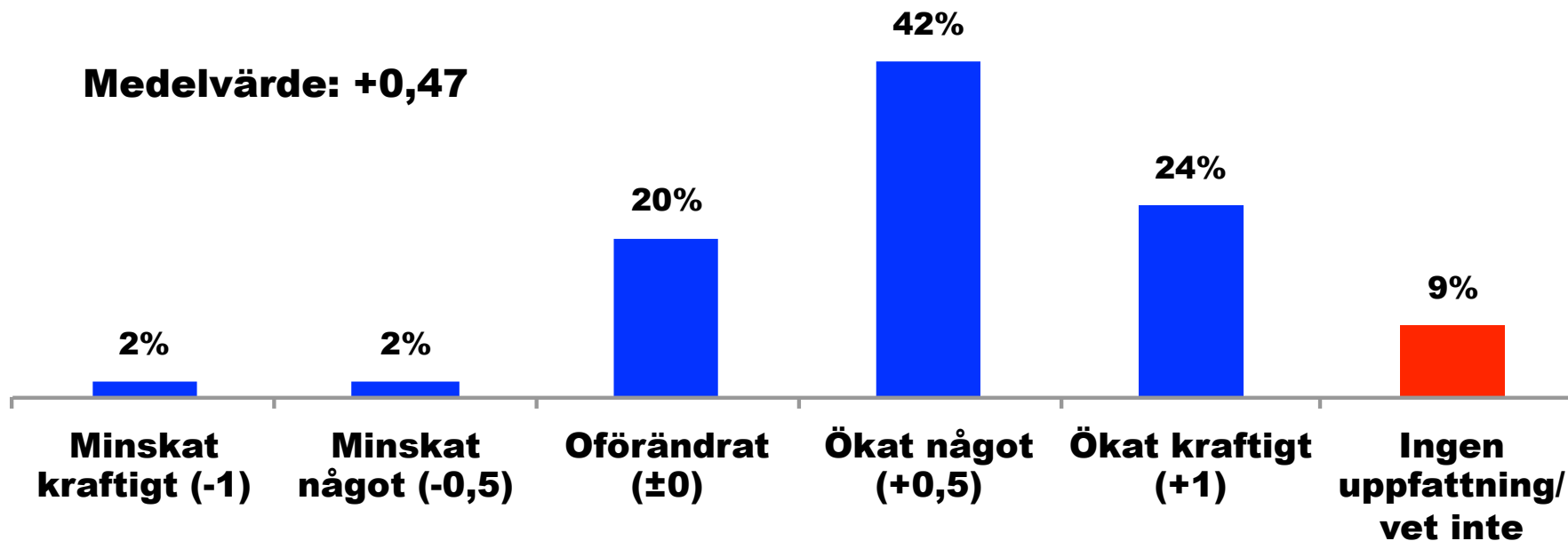
Argument

Kommunpolitikernas engagemang i skolmaten

Argument

Kommunpolitikernas intresse & engagemang för skolmatens kvalitet

Upplever du att kommunpolitikernas intresse och engagemang för skolmatens kvalitet ökat eller minskat de senaste fyra åren, d v s under den innevarande mandatperioden? Frågan gäller hur du upplever att det är i just din kommun.

Argument

Avslutande kommentarer

Argument

Öppen avslutningsfråga

Bild 1

Den avslutande frågan i enkäten var öppen och löd:

Har du några andra kommentarer eller förtydliganden som inte täcks upp av de frågor som vi hittills ställt i undersökningen?

Det var en mängd olika tankar och idéer som skrevs ner av kommunerna/kostcheferna:

Vissa påpekar hur svårt det är att räkna ut livsmedelskostnaden för en skollunch. Bland annat är det vissa kommuner som i sina egna beräkningar utgår från ätande elever istället för inskrivna elever.

"Vore det inte mer realistiskt att räkna utifrån det faktiska antalet ätande, som i de allra flesta fall är lägre än antalet inskrivna elever?"

"Siffran för kostnad per inskriven lunchportion i grundskolan är omöjlig att ta fram med vår kommuns organisation."

"Väldigt svåra frågor att svara på. Vi räknar inte livsmedelskostnad på det sätt som ni gör."

Argument

Öppen avslutningsfråga

Bild 2

Andra kommentarer handlar om ursprungsfrågan och hur svårt det är att styra upphandlingarna mot svenskt och närproducerat. En kommentar handlar om hur man definierar vad som är närproducerat.

"Att sätta upp mål för hur stor andel av inköpen som ska vara svenskt och/eller närproducerat känns inte som en genomförbar fråga då vi lever med LOU."

"Frågan om närproducerat och mål kring detta vet jag inte riktigt hur den ska hanteras. Hur ska vi kunna ha sådana mål om inte lagen tillåter detta? Svårt att ha mål som vi inte kan sträva mot."

"Vi ställer djurskyddskrav som motsvarar de vi har i Sverige och inom EU. Vi får inte skriva i upphandlingen att vi ska ha svenskt. Detta har gjort att vi fått 100% svenskt fläskkött men danskt nötkött. Vad menar ni med närproducerat? I Skåne är Danmark nära."

En av de svarande klagade på personalen ute i köken – att de saknar relevant utbildning och erfarenhet.

"Det finns för många i kökspersonalen i den offentliga sektorn som aldrig jobbat inom den privata sektorn. För många kockar utan utbildning och de har svårt att utveckla när de är på samma arbetsplats i många år."

Argument

Öppen avslutningsfråga

Bild 2

Några kommuner kommenterade det samarbete som de har med andra kommuner vid livsmedelsupphandlingar. Sådana samarbeten verkar inte vara helt problemfria.

”Vi samverkar tio kommuner i en livsmedelsupphandling där åsikterna är olika. Personligen hade jag velat ställa Miljöstyrningsrådets miljökrav vid upphandlingen, men det blev tyvärr inte så. Inköp har för stor påverkan och ovilja i dagsläget.”

”Det anbud vi har idag har vi ihop med xx (namngivna kommuner som här får vara anonyma, förf. anm.). Tidigare har jag som kostchef gjort det själv. Detta anbud är inte bra!”

Argument